

**Čo majú spoločné
profesionálny
biatlonista, hokejista a
horolezec? (*kazuistiky*)**

Jana Straková

Ambulancia klinickej imunológie a alergológie

P.L. A. s.r.o. Martin

XVIII. Martinské dni imunológie, 16.- 18.9. 2020, Martin

Športovanie je prospešné pre každého !

- Dnes sa verí, že pre každého je športovanie prospešné.

**Z alergických ochorení
najviac ovplyvňuje fyzickú
výkonnosť priedušková astma**

Športovať či nešportovať s astmou ?

- O tom, že športovať s astmou sa naozaj dá, nás presviedčajú široké rady profesionálnych športovcov - astmatikov. Niekedy až príliš široké.
- O športovcoch, astme a dopingu sa už popísalo veľa a nie je to cieľom prezentácie.

Pre profesionálneho športovca je šport nielen práca, ale aj životný štýl

- Čo keď diagnostikujeme astmu profesionálnemu športovcovi ?**
- Pre neho je šport každodennou prácou - obživou**
- aj životným štýlom**
- nemieni sa ho vzdať za žiadnu cenu**

Cieľ prezentácie

- **Cieľom prezentácie je na sérii troch kazuistík poukázať na úskalia diagnostiky a liečby náhodne zistenej alergickej astmy u profesionálnych športovcov**

Čo majú spoločné profesionálny biatlonista, hokejista a horolezec ?

- Majú spoločnú náhodne zistenú alergickú astmu
- Napriek tomu, že sa takmer od útleho detstva pohybovali v športových kluboch - aj u športových lekárov
- Majú astmu – dlho nepoznanú a neliečenú
- Lebo dobre vyzerali, zvládali veľa rokov profesionálny šport a nikdy sa nestážovali
- Až dokiaľ nebolo potrebné akútnu liečbu pre náhly až život ohrozujúci stav

Čo mali ďalej spoločné ?

- **Všetci s pozit. RA na atopiu (rodičia, ssúrodenci)**
- **Všetci boli alergici od detstva (aj keď neliečení)**
- **Mali astmu vyvolanú identifikovaným trigerom (vonkajší alergén, vnútorný alergén, resp. námaha – EIA)**
- **Mali vysoké IgE, eozinofíliu, poz. sIgE**

Pacient 1

- Spirometricky obštrukcia v perif. DC, BDT pozit. totálna reverzibilita obštrukcie, BKT poz.
- NIOX 192 ppb.
- Ordin. LABAICS / form. / bud. / 400/12 2x1, antihist., nas. kortikoidy
- Kontrola : Spirogram v norme, bez obštrukcie v pDC
- Rescue SABA O
- Pokračuje LABAICS / form. / bud. 200/6 2x1
- FENO 19 ppb.

Pacient 2

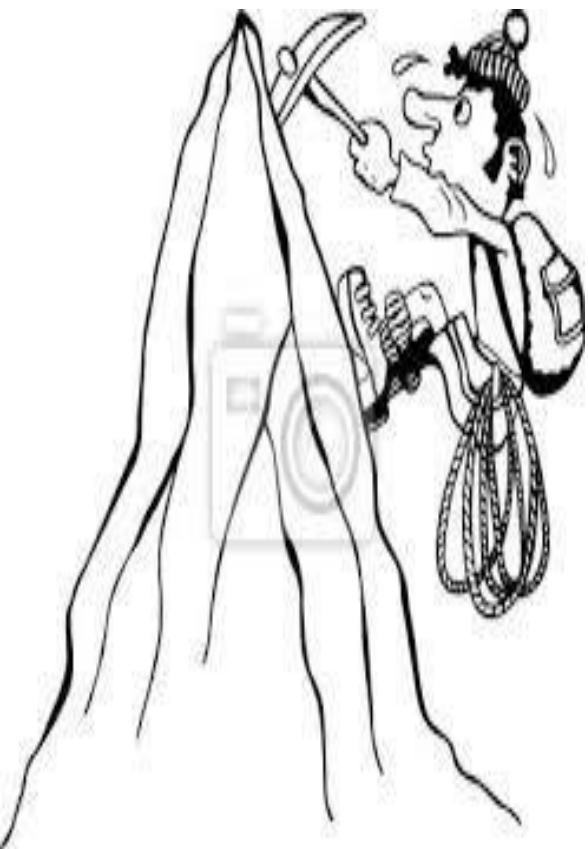
- po tréningu OVP STRED. STUPŇA FVC 5,5, FEV1 2,96, FEV1/FVC 53,8%, FEF2575 1,75 (35% NH)
- Nasadené IKS (ciclesonid)
- NIOX po týždni : 234 ... 157 ppb.
- spirogram :
- sign. vzostup FVC 5,91... 6,36
- FEV1 3,27...4,34 aj FEV1/FVC 55..68.2
- sign. vzostup FEF2575 37%... 63%
- Na liečbe LABAIKS kontinuálne (salm./ flut, form. /flut.) klinická stabilizácia, vládze hrať zápasy, bez zvýšenej spotreby SABA, bez infektov, úraz nosa – FESS, septoplastika – zlepšenie dýchania nosom aj DCD
- pokles fENO 40 – 50 ppb.
- Profes. kariéru ukončil v zahraničí (pre pandémiu koronavírusu)

Pacient 3

- **Náhla dušnosť po návrate z vysokých výšok 3000- 6500 m.n.m. (jarné obd.)**
- **vylúčená bola embólia do AP, kardiál. pôvod ťažkostí**
- **po kortikoidoch na OPP rýchly ústup dýchavice**
- **už mal podobné stavy dušnosti, ale nikdy nie tak závažný a nikdy nie počas pobytu v horách!**
- **pac. je profesionálny športovec viac ako 10 r.**
- **Dlhodobo v práci vo výškach nad 3000 m.n.m.**
- **Nízke pEF, BHR na úrovni mier. –str. st.**
- **NIOX 79 ppb.**

Alergická astma a vysoké výšky

- st. p . v.s. astmat. záchvate s pozit. efektom parenter. kS /HC
- eduk. o astme br., trigeroch astmy, nevhod. športoch a rizikách , prejavoch EIA / excercise induced astmy / rizikách pri vysokých výškach, a potrebe prav. inh. th. protizápal. k dosiahnutiu kontroly astmy, pac. vybavený rescue medik. vrátane SABA, p.o. kS., a inj. epinefrínu s autoinjektorom, edukovaný , vysokohor. horolezecvtvo na vlastné riziko

Súčasnosť

- **Inhaluje 7. mesiac LABAIKS (form./bud.200/6) s pozit. efektom Spirogram v norme**
- **Stav dušnosti sa mu neopakoval**
 - **Pokračuje vo vysokohorskom horolezectve**
 - **Chce dosiahnuť ešte vyššie horolezecké méty**

Diskusie 1

- **Ľudia, ktorí športom žijú, sa nechcú vzdať svojich milovaných športov a ani ich zameniť za športy „pre astmatika vhodnejšie „**
- **Sú výzvou pre nás lekárov – ako ich liečiť, edukovať, naučiť self- monitoringu a použitiu rescue medikácii v prípade akútneho ohrozenia zdravia.**

Diskusia 2

- **Podmienkou je správne dávkovanie športového zaťaženia a prijímaných liekov.**
- **Za dôležitú súčasť liečby a prevencie vzniku astmatických stavov sa pritom považuje, aby sa sám pacient snažil pochopiť, ako jeho organizmus funguje a ako reaguje na záťaž.**
- **Najmä vďaka vývoju liečby a inhalačných liekov je dnes možné s prieduškovou astmou športovať a dosahovať stále vyššie méty.**

Čo poradíme astmatikom na záver ?

- športovať či nešportovať?

- Rozhodne športovať
- S dodržiavaním pokynov ošetrojúceho lekára, na základe individuálnej analýzy zdravotného stavu

Ďakujem za pozornosť

Tlačénica pod Mount Everestom